అనాగతం

పడమటి కనుమల శిఖరాలు నిటారుగా నింగిని తాకుతున్నట్లున్నాయి. తెల్లని మబ్బులు తండోప తండాలుగా వచ్చి ఆ పర్వత పంక్తుల్ని ఢీకొని విచ్ఛిన్నమౌతున్నాయి. దినకరుడు దీనంగా తన అరుణ వదనాన్ని పడమటి కనుమల మాటున మరుగుపరుస్తున్నాడు. వియద్గంగాలహరిలా చంద్రముఖీనది ఉరకలు వేస్తూ నురగలు క్రక్కుతూ ప్రేమోన్మాదంతో ప్రియుని చెంతకు చేరే ప్రేయసిలా పరవళ్ళు త్రొక్కుతోంది.

థియడోలైటును సరిచేసి మరొకమారు చూశాడు ప్రసాద్.

ఎదురుగా కనిపించిన దృశ్యంచూసి ఆశ్చర్యపోయాడు, మోకాళ్ళవరకూ వ్రేలాడుతున్నలంగా, బిగువైన జాకెట్టు, మెళ్లో రెండుమూడు పేటల రంగురంగుల పూసల పేర్లూ, గాలికి ఎగురుతూన్న పొడుగాటి ఉంగరాలజుత్తు, ఎడమచేతిలోవున్న వడిసెను విలాసంగా గాలిలో త్రిప్పుతూ తనవేపు వస్తున్న కోయ యువతి కనిపించింది.

"చంద్రముఖీనది మానవరూపం ధరించిందా? తనపై పగబూని వస్తున్న 'నదీకన్య' కాదుకదా?" అని ప్రసాద్ ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఆమె దగ్గరవుతున్న కొలదీ ఆమె ముఖంలో చిరునవ్వుపోయి గాభరా కనిపించిందతనికి.

ఆమె గబగబావచ్చి ప్రసాద్ చెయ్యి పట్టుకొని బలంగా ప్రక్కకులాగింది.

ఆ వూపు కాసుకోలేక యిద్దరూ నాలుగైదడుగుల దూరంలో పడ్డారు.

ప్రసాద్‌కు ఆమెమీద ఎక్కడాలేని కోపం వచ్చింది. చివాలున లేవబోయాడు.

ఆ యువతి అతడ్ని వారిస్తూ అటు చూడమని సౌంజ్ఞచేసింది.

ముందు తను నిల్చున్నచోటుకు అడుగుదూరంలో కోడెత్రాచొకటి పడగవిప్పి నాట్యం చేస్తోంది.

ఏమరుపాటున తను ఒక అడుగు వెనక్కివేస్తే? ప్రసాద్ కంపించిపోయాడు.

త్రాచు కోపంతో పడగతో నేలనుకొట్టి ప్రక్కనున్న పొదల్లో అదృశ్యమైంది.

తనప్రాణం కాపాడిన అయువతిని కృతజ్ఞతతో చూశాడు ప్రసాద్.

ఆమె అతడి చూపులకు తట్టుకోలేక సిగ్గుతో తలవంచుకుంది చెదరిన లంగాను సరిచేసుకొంటూ.

"నీ పేరు.....?"

బుగ్గలు సొట్టలు పడేలా నవ్వింది.

"ఆమె తన పేరు చెప్పడానికి సిగ్గుపడుతూందా?!

"మీ ఇల్లు?"

కొండలోయల్లోకి చేతితో సొంజ్ఞచేసి చూపింది.

ప్రసాద్ క్షణకాలం వింతగా ఆమెవేపు చూసి సిగరెట్‌తీసి వెలిగించాడు. లేచినిల్చుని బట్టలు దులుపుకొని థియడోలైటు దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

ఆ యువతికూడా థియడోలైటు దగ్గరగా వెళ్ళి, దాన్ని ముట్టుకొని అటూఇటూ వింతగా చూడసాగింది. ప్రసాద్ ఆమెకు చేత్తో సొంజ్ఞచేస్తూ థియడోలైట్ గురించి చెప్పిచూడమన్నాడు.

ఆమె థియడోలైట్‌లోంచి చూసి ఆశ్చర్యంగా నవ్వుతూ ప్రసాద్ ముఖంలోకి చూసింది.

ప్రసాద్ థియడోలైటును జాగ్రత్తగాతీసి కేసులో వుంచాడు. స్టేండును మడచి వాటిని జీపులోవుంచాడు.

ఆమెను కూడా ఎక్కమన్నాడు దారిలో దిగిపోవచ్చునని సొంజ్ఞతో చెప్పాడు. ఆమె సంతోషంతో జీపెక్కి ప్రసాద్ ప్రక్కనే కూర్చుంది. ప్రసాద్ జీపు స్టార్ట్‌చేశాడు. జీపు ఎగుడుదిగుళ్ళ మీదుగా దారిడొంకా దాటుకుంటూ కొంతదూరం సాగిపోయింది.

ఆ కోయ యువతి వున్నట్టుండి ప్రసాద్‌చెయ్యిపట్టుకుంది. ప్రసాద్ "ఏం?" అన్నట్టుచూశాడు ఆమెవేపు జీపు ఆపమని సొంజ్ఞచేసింది. జీపుని ఆపాడు ప్రసాద్.

జీపు ఆగగానే ఆమె క్రిందకు దుమికి మెలికలు మెలికలుగా వున్న సన్నని కాలిబాటగుండా పరుగెత్తి అడవిలో అదృశ్యమైంది.

ప్రసాద్ ఆమె కనుమరుగయేవరకూ చూసి జీపు స్టార్ట్ చేశాడు.

చంద్రముఖీ నదిమీద ఓ పెద్దడామ్ నిర్మించడానికి కావల్సిన ఎస్టిమేట్సు, ప్లాన్లు తయారు చేయడానికి ప్రసాద్ నియమింపబడ్డాడు. మర్నాడు.

"ఇంత ఉదయాన్నే వాచ్‌మేన్ ఎవరితో చెప్మా ఘర్షణపడుతున్నాడు" అని కిటికీలోంచి

చూశాడు ప్రసాద్.

అదే ఆ కోయ యువతి వాచ్‌మేన్ వారిస్తున్నా వినకుండా గేటుతీసుకొని లోపలకు వస్తోంది. వాచ్‌మేన్ గబగబావచ్చి ఆమె చెయ్యి పట్టుకొని ఆపబోయాడు. ఆ యువతి వాడిని చాచి లెంపకాయకొట్టి పరుగుపరుగున లోపలకు వచ్చింది. అంతా ఒక్కక్షణంలో జరిగింది. ప్రసాద్ నిశ్చేష్టుడై నిల్చున్నాడు.

"సార్....ఇది జబర్దస్తీగా...." అంటూ గుమ్మందగ్గర నిల్చున్నాడు వాచ్‌మేన్.

"ఫర్వాలేదు నువ్వెళ్ళు" అన్నాడు ప్రసాద్.

వాచ్‌మేన్ వెళ్ళిపోయాడు. ఆ యువతి వాచ్‌మేన్ వెళ్ళినవేపు చురచురా చూసింది. కోపంలో కూడా ఆమెముఖం చాలా అందంగా వుంది. బాలభానుని లేతకిరణాలు ఆమె ముంగురులమీదా చెక్కిళ్ళమీదాపడి బంగారపు పూత పూస్తున్నాయి.

ప్రసాద్ ఆమె వేపొకమారు తీక్షణంగాచూసి సోఫాలో కూర్చున్నాడు.

ఆమెకూడా మెల్లగా అడుగులు వేసుకుంటూవచ్చి ప్రసాద్‌కు ఎదురుగా నిల్చింది.

"కూర్చో" అని సౌంజ్ఞచేస్తూ కుర్చీ చూపించాడు.

ఆమె కూర్చోలేదు. అతనివేపు దీనంగా చూస్తూ నిల్చింది. ప్రసాద్ ఆమెవేపు మళ్ళీకోపంగా చూశాడు.

ఆమె కుర్చీలో కూర్చోకుండా నేలమీద అతని కాళ్ళదగ్గర కూర్చుంది. ప్రసాద్ కాళ్ళు దగ్గరగా లాక్కున్నాడు.

ఆ యువతి ప్రసాద్ మోకాళ్ళమీద చేతులువేసి అతనివేపుదీనంగా క్షమించమన్నట్టు చూసింది.

ప్రసాద్ ఆమె కళ్ళలోకి నిశ్చలంగా చూశాడు.

ఆ కళ్ళకేదో భాషవుంది. ఆకళ్ళకి కాటుకలేదు. ఆ పెదవులకి లిప్‌స్టిక్ లేదు. ఆమె కేశాలకి సంస్కారం లేదు. ఆమె శరీరానికి అలంకారాల్లేవు, కాని ఏదో ఒక సందేశాన్ని, ఏదో ఒక వేదనని, ఏదో ఒక గాథని, ఆమె చెప్పడానికి ఉద్యుక్తురాలైనట్లు చెప్పక చెప్తోంది ఆమె స్వరూపం.

గాయపడిన హృదయం కళ్ళద్వారా కన్నీటినీ, గొంతుద్వారా దుఃఖస్వరాన్ని వెలువరించి ఊరట చెందుతూంది.ఈ యువతికి మాటరానట్టుంది. ఇంకెలా?! ఇంకెలా తనదీనగాథల్ని ఇతర్లకిచెప్పుకుని హృదయంలోని భారాన్ని తగ్గించుకుంటుంది?

ప్రసాద్ ఆలోచిస్తూ ఆమె ముఖంలోకి చూస్తున్నాడు. ఆమెను ఓదార్చాలనుకున్నాడు. ఎలా? ఆమెనెలా ఓదార్చడం? ఆమె కర్థమయ్యేభాష తనకిరాదు. రుమాలు తీసి ఆమె కన్నీటిని తుడిచాడు. ఆమె ముంగురులు సవరిస్తూంటే సిగ్గుతో తలవంచుకుందా కోయపడుచు.

ప్రసాద్ వంటవాడిని కేకేసి కాఫీ, టిఫిను పట్రామన్నాడు. ఇద్దరూ టిఫినుతిని కాఫీ తాగారు.

ఆమె కాఫీ గ్లాసులూ, టిఫిను పళ్ళాలూ లోపలికి పట్టుకెళ్ళింది. ఇంతట్లో ప్రసాద్ కెమేరా తీశాడు. ఆమె వచ్చింది ఫోటోలు తీస్తాను నిలబడమని సౌంజ్ఞచేశాడు. ఆమె వద్దంది, ప్రసాద్ వినకుండా ఆమెను బలవంతంచేసి మూడు ఫోటోలు తీశాడు. ఆమెనవ్వుతూ నిల్చుంది.

"రేపురా! నీ బొమ్మలిస్తాను" అన్నాడు. ఆమె సంతోషంతో తలెగరేసి గేటుతెరచుకొని బయటకు వెళ్ళిపోయింది.

ప్రసాద్ ఆమె వెళ్ళినవేపు చూస్తూ పరధ్యాన్నంగా నిల్చుండిపోయాడు. ఇంతట్లో వంటవాడి మాటలు వినిపించాయి.

"బాబు! స్నానానికి నీళ్ళు సిద్ధంచేశాను" అంటూ

ప్రసాద్ బాత్ రూమ్‌వేపు నడిచాడు.

మర్నాడుదయం ప్రసాద్ డ్రాయింగ్ బోర్డుదగ్గర నిల్చుని ప్లాను గీస్తున్నాడు. మళ్ళీ వచ్చిందాకోయపిల్ల. మెల్లగావచ్చి ప్రసాద్ ప్రక్కనే నిల్చుంది. ప్రసాద్ ఆమె రాకను గమనించనట్లే నటించి తన పనిలో నిమగ్నుడయ్యాడు. ఆమె కూడా చూస్తూ నిల్చుంది. కొంతసేపయాక ప్రసాద్ సిగరెట్టుతీసి నోట్లో పెట్టుకొని అగ్గిపెట్టెకోసం చూడబోయేసరికి ఆమె అగ్గిపుల్ల వెలిగించి సిగరెట్‌కు అంటించబోయింది.

ప్రసాద్ కొంచెం వెనక్కివంగి ఆమె కళ్ళల్లోకి చూస్తూ నిల్చున్నాడు.

"అయ్!" అంటూ ఆమె చివరంటా కాలిపోయిన అగ్గిపుల్లను దూరంగా పెదిల్చి చురికిన వ్రేళ్ళను ఊదుకుంటూ నిల్చుంది.

ప్రసాద్ ఆమెచేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకొని అమృదుపైన వేళ్ళను తన పెదవులమీద పెట్టుకున్నాడు. నెమ్మదిగా ఆమె తనచేతిని లాక్కుని కళ్ళ కద్దుకుంది. ప్రసాద్ ఆమె భుజాలు పట్టుకుని దగ్గరగా లాక్కున్నాడు. ఆమెను తన హృదయానికి హత్తుకొని ఆమె పెదవుల్తో తన పెదవుల్ని కలపబోయాడు. ప్రసాద్ ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆమె ముఖం భయంతో నిండిపోయింది వద్దన్నట్లు చెయ్యివూపుతూ కౌగిలి విడిపించుకుని వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది. అలా తిరిగి తిరిగి చూసుకుంటూ చెయ్యివూపుతూ పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె వెళ్ళిన కొద్దిక్షణాలకు ప్రసాద్ తేరుకున్నాడు. ఎంతనీచంగా ప్రవర్తించాడు తను తన చదువూ సంస్కారం 'ఏమైనట్టు. ఆ యువతి తనను క్షమిస్తుందా?' ప్రసాద్ తనను తానే నిందించుకున్నాడు.

మూడు రోజులైంది కాని ఆమె మళ్ళీరాలేదు. ఆమె రాకపోతే ప్రసాద్‌కి ఏపనిచెయ్యడానికి ఉత్సాహంగా వుండడంలేదు. మూడు రోజుల స్నేహంతోనే ఆమె ప్రసాద్‌కు ఎంతో సన్నిహితురాలైంది.

ఆమె మృదుస్పర్శకోసం అతనిదేహం, ఆమె సుందరరూపాన్ని తిలకించడంకోసం అతనికనుదోయీ ఎల్లవేళలా తహతహలాడిపోయాయి.

ప్రసాద్ ఓ రోజు కెమెరాతీసి ఫిల్ముని కడిగి డెవలప్‌చేశారు. మూడు స్నేపులు తెల్లగా వున్నాయి. ఆ కోయయువతి బొమ్మ పడలేదు. చంద్రముఖీనది, పడిమటి కనుమలు, పెద్ద మర్రిచెట్టు, పాడైపోయిన ఆలయం పైన శిల్పం, సూర్యకాంతం పువ్వులూ, అన్నీ వున్నాయి. కాని ఆయువతి ఫోటోలు పడలేదు. కెమేరా తీశాడు. షటర్ ఓపెన్‌చేసి స్నేపు సమానంగా ఉందోలేదో చూశాడు. కెమెరాలో అన్ని భాగాలూ సక్రమంగానే వున్నాయి. ఆమె ఫోటోలు పడకపోవటానికి కారణమేమిటో ప్రసాద్ ఊహించలేకపోయాడు.

సాయంత్రం చేత్తో హంటర్‌పట్టుకొని షికారుబయలుదేరాడు. చంద్రముఖీనది. ఈ నదికి ఈవల ఆవలా ఎన్నో వూళ్ళు ఎంతోమంది మనుషులూ వున్నారు. ఎన్నో గాథలు నడిచాయి. ఎంతో చరిత్ర సాగిపోయింది. కాని ఈ నది ఇలానే సజీవంగా ప్రవహిస్తోంది.

ఎదురుగా కోయపిల్ల కనబడగానే ప్రసాద్ నిలబడిపోయాడు. అతని హృదయం ఆనందంతో పొంగిపోయింది. ఒకక్షణం తర్వాత ఆమె చిరునవ్వునవ్వుతూ ప్రసాద్ చెయ్యిపట్టుకొని తనవెంట రమ్మన్నట్టు లాగింది. ఇద్దరూ బయల్దేరారు.

కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి బాజాలు వినబడ్డాయి. ప్రసాద్ ఆ కోయపిల్లా ఓ కోయ గూడెం చేరుకున్నారు. అక్కడంతా రంగురంగుల దుస్తులు వేసుకొని ఆడా, మగా బారులు తీర్చి నిలబడ్డారు, చివర ఓ ఎత్తైన మంచెమీద ఓ ముసలి కోయదొర, అతడి భార్యా కూర్చున్నారు.

ప్రసాదూ, కోయపిల్లా అక్కడికి చేరగానే బాజాలు వాయిస్తున్నవాళ్ళు ఆపేశారు. అంతటా నిశ్శబ్దం. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ వెక్కివెక్కి ఏడ్చినశబ్దం ప్రసాద్ చెవుల్లోపడింది. అతనిగుండె కలుక్కుమంది. బహుశా ఇది వీళ్ళ సాంప్రదాయం ప్రకారం వివాహమహోత్సవం అనుకున్నాడు. ముసలికోయవేపు చూశాడు, ఆ వృద్ధ దంపతులిద్దరూ చేతులలో ముఖాలుదాచుకుని వెక్కి వెక్కిఏడుస్తున్నారు.

ప్రసాద్ ఆ కోయయువతివేపు చూశాడు. ఆమె ప్రసాద్ చెయ్యివదలి చప్పట్లు చరిచింది ఆ లయప్రకారం మళ్ళీ బాజాలు వాయించడం ప్రారంభించారు. వాయిద్యగాళ్ళు.

ఆమె వారిమధ్య నిలబడి వివిధ రీతుల్లో నాట్యం చేసింది. ఆ నాట్యంకూడా విషాదంగా వుంది ఆ బాజాలు కూడా మంద్రస్థాయిలో నెమ్మదిగా విషాదంగా మోగాయి. ఆమె అలా నాట్యంచేస్తూ చేస్తూ ప్రసాద్ వేపు చూసి చిరునవ్వునవ్వుతూ అలాగుడిసె వెనక్కి వెళ్ళింది.

ప్రసాద్‌కూడా ఆవైపు పరిగెట్టాడు. ఆచిన్నపల్లె అంతా వెతికాడు, కనపడలేదు, ప్రతిగుడిసె గాలించాడు. కనపడలేదు. అతనికి పిచ్చెత్తినట్టయింది. ఆముసలివాళ్ళు కూర్చున్న మంచెదగ్గరకు వెళ్ళాడు.

'ఆ అమ్మాయేది?' అని గట్టిగా అరిచాడు.

ఆ ముసలి కోయదొర బాజాలు ఆపమని సౌంజ్ఞ చేసి మధ్యమధ్య దుఃఖిస్తూ చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

"పది జాతరల ఎనకటిమాట దొరా! ఆ జాతరునాడు తొలికోడి కూతకి నెగిసి నాకూన తానమాడి కొత్త గుడ్డలు కట్టింది. మలికోడికూతకి కన్నెబొట్టెలకి పరుగుపందెం పెట్టి నెగ్గినదాని సేతిమీద జాతరజరుపుతాం. నాకూన సిటెకెలో యాటకాడేసిన బానంలా, తుపాకీ ఒగ్గినగుండులా దూసుకుపోయి కొండదేవర పాదాలకాడ వాలిపోయింది. మరి నెగనేదు. దొరా నాకూన కొండదేవరకి..." అంటూ గొల్లుమన్నాడు.

(ప్రజామత వారపత్రిక, 1-9-1963) ✪